بسم اللہ الرحمن الرحیم نحمدہ ونصلی علی رسولہ الکریم وعلی عبدہ المسیح الموعود

لا الہ الا اللہ محمد رسول اللہ

دفتر مجلس انصاراللہ بھارت

Office Of The Majlis Ansarullah Bharat

Mohallah Ahmadiyya Qadian-143516, Distt.Gurdaspur (Punjab) INDIA

Ph:+91-1872-220186, Fax: +91-1872-224186, Mob. +91-98154-94687, E-mail:ansarullahbharat@gmail.com

نمبر شمار/Ref ______________ تاریخ/Date ______________

આંહઝરત (સ.અ.વ.)ના સાચા ગુલામ હઝરત અકદસ મસીહ મૌઉદ (અ.સ.)ની નમ્રતાના બનાવો તેમજ પોતાની જમાઅતને નમ્રતા અપનાવવાની સલાહ.

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ۔
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ۔ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ۔ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ۔ مٰلِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ۔
اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ۔ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ۔
صِرَاطَ الَّذِيْنَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّيْنَ۔

સારાંશ ખુત્બા જુમ્મા સૈયદના અમીરુલ મોમિનીન હઝરત મિરઝા મસરૂર અહમદ ખલીફતુલ મસીહ અલ ખામીસ અય્યદહુલ્લાહ તઆલા બિનસરિહીલ અઝીઝ.

તા .૦૫ જૂન ૨૦૨૬ સ્થળ: મસ્જિદ મુબારક, ઈસ્લામાબાદ, (યુ.કે)

તશહહૂદ તઆઉઝ અને સુરાહ ફાતેહની તિલાવત બાદ હઝૂર અનવર અય્યદહુલ્લાહ તઆલાએ ફરમાવ્યું:

પાછલાં ખુત્બામાં, મેં હઝરત મસીહ મૌઉદ (અ.સ.)ના નમ્રતાના બનાવો અથવા સલાહ વર્ણવી હતી. આજે પણ હું આ સંદર્ભમાં કેટલીક ઘટનાઓ વર્ણવીશ.

હઝરત શેખ મુહમ્મદ ઈસ્માઈલ સાહેબ (રઝી) જણાવે છે કે હઝરત મસીહ મૌઉદ (અ.સ.)ના વિરોધનું એવું હતું કે કાદિયાનના લોકો હંમેશા તેમની સામે દુશ્મનાવટમાં વ્યસ્ત રહેતા અને એક ક્ષણ પણ છોડતા નહીં. પરંતુ જ્યારે પણ તેઓ આપ (અ.સ.)નો દરવાજો ખટખટાવતા, ત્યારે આપ (અ.સ.) ખુલ્લા પગે આવતા અને સલામનો જવાબ આપતા અને પૂછતા કે શું તેઓ સ્વસ્થ છે કે નહીં, તેમના પરિવાર વિશે પૂછતા અને તેઓ કેવી રીતે આવ્યા છે. પછી, તેઓ જે પણ જરૂરિયાત રજૂ કરતા, તો આપ (અ.સ.) પૂછતા કે તે કેટલું છે અને તેમની જરૂરિયાત કરતાં વધુ લાવી આપતા.

હઝરત મૌલવી શેર અલી સાહેબ (રઝી)એ એક વાર કહ્યું કે મીર બખ્શ સૌદાઈ એક ખરાબ ચારિત્ર્યનો માણસ હતો. તેણે એક વાર હઝુર (અ.સ.) મોટી મસ્જિદમાંથી આવી રહ્યા હતા ત્યારે તેમણે આપ (અ.સ.)ને અસભ્યતાથી બોલાવ્યા અને પૈસા માંગ્યા. આપે પોતાના રૂમાલમાંથી ચાર કે આઠ આના કાઢીને તેમને આપ્યા. તેઓ ખુશી થઈ ચાલ્યા ગયા. માસ્ટર નઝીર હુસૈન સાહેબ કહે છે કે જ્યારે પણ હું મારા પિતા સાથે કાદિયાનમાં હઝુર (અ.સ.) પાસે જતો અને

હઝુર (અ.સ.)ને જાણ થતી કે હકીમ મરહમે ઈસા સાહેબ આવ્યા છે, ત્યારે મેં હંમેશા જોયું કે જાણ થતાં જ આપ (અ.સ.) તરત જ આવીને તેમને કંઈક ખાવાનું આપતા. હઝુર (અ.સ.) ખૂબ જ સરળ અને સાદગીથી મહેમાનોને મળતાં કે મેં હઝુર (અ.સ.)ને એવી સ્થિતિમાં જોયા છે કે તેમના હાથમાં કલમ હોય અને ક્યારેક તેઓ ખુલ્લા પગે અમને મળવા આવતા, એટલે કે તેઓ જે સ્થિતિમાં અંદર બેઠા હોય તે જ સ્થિતિમાં આવતા.

હઝરત મુફ્તી મુહમ્મદ સાદિક સાહેબ (રઝી) કહે છે કે એક વાર હું લાહોરથી કાદિયાન આવ્યો હતો. હઝરત સાહેબ (અ.સ.) મને મસ્જિદ મુબારકમાં બેસાડ્યો અને ફરમાવ્યું, “બેસો, હું ભોજન લઈને આવું છું.” પછી થોડીવાર પછી, તેઓ પોતે એક મોટી થાળીમાં ભોજન લઈને આવ્યા. પછી આપ (અ.સ.)એ ફરમાવ્યું, “તમે ખાઓ, હું પાણી લઈને આવું છું” મુફ્તી સાહેબ (રઝી) કહે છે કે મારી આંખોમાંથી અનૈચ્છિક રીતે આંસુ નીકળી ગયા.

હઝરત મુન્શી ઝફર અહેમદ સાહેબ કપૂરથલ્વી બયાન કરે છે કે હઝુર (અ.સ.) ક્યારેય ખુલ્લા ઓરડામાં બેસતા નહીં. એટલે કે, તેઓ દરવાજો બંધ કરીને બેસતા. કહે છે કે હું હઝુર (અ.સ.) પાસે બેઠો હતો ત્યારે થોડા થોડા સમય પછી હઝરત સાહિબઝાદા મિયાં મહમૂદ અહેમદ સાહેબ કહેતા, “આબા, દરવાજો ખોલો” આપ (અ.સ.) તરત જ ઉભા થઈને તેને ખોલતા. એકવાર હું હાજર હતો અને હઝુર (અ.સ.) એક કોથળા પર બેઠા હતા. મને જોઈને આપ (અ.સ.)એ પલંગ ઉપાડ્યો અને તેને અંદર લઈ ગયા. મેં કહ્યું, ‘હું ઉપાડી લઉં છું” આપ (અ.સ.)એ ફરમાવ્યું, ‘તે ખૂબ ભારે છે. તમારાથી ઉઠશે નહીં.” અંદર એક પલંગ પાથર્યો અને ફરમાવ્યું, “તમે તેના પર બેસો, હું નીચે આરામદાયક છું.” હું નીચે બેસીશ. મને તરસ લાગી, તેથી આપે કહ્યું, હું અંદરથી એક ગ્લાસ લાવું છું.” પછી આપે અંદરથી બે બોટલ શરબત લાવ્યા જે કોઈએ મણિપુરથી મોકલી હતી. ફરમાવ્યું, “આ બોટલો ઘણા સમયથી રાખી છે કારણ કે અમે પહેલા કોઈ મિત્રને આમંત્રણ આપીને તેને આપવાનો અને પછી જાતે પીવાનો ઈરાદો રાખ્યો હતો. મને એક ગ્લાસ બનાવી આપ્યો.” મેં કહ્યું, “પહેલા હઝુર (અ.સ.), તેમાંથી થોડો રસ લો.” હઝુર (અ.સ.)એ એક ઘૂંટ લીધો. મેં શરબતની પ્રશંસા કરી. આપે ફરમાવ્યું: એક બોટલ લઈ લો અને બીજી બોટલ બહારના મહેમાનોને પીવડાવી દો.

એકવાર, લાહોરના મહાનુભાવો, જેમાં ડૉ. અલ્લામા ઈકબાલ અને સર શહાબુદ્દીન પણ હતા, હઝરત અકદસ (અ.સ.)ને મળવા આવ્યા. બાબુ ગુલામ મુહમ્મદ સાહેબ આ મુલાકાત વિશે જણાવે છે કે રાત્રિભોજન પછી, જ્યારે ખાટલા વહેંચવામાં આવ્યા, ત્યારે મેં એક મજબૂત અને મોટો ખાટલો લીધો, પરંતુ ચૌધરી શહાબુદ્દીન સાહેબે મારા ખાટલા પર કબજો કરી લીધો. હઝરત સાહેબ (અ.સ.) આવ્યા. આપે બધાને પૂછ્યું કે શું તેઓ કોઈ અગવડતા અનુભવી રહ્યા છે. બધાએ કહ્યું કે હઝરત અમને કોઈ અગવડતા નથી લાગતી. જ્યારે તેઓ મારી પાસે પહોંચ્યા, ત્યારે હું ચિંતિત ઉભો હતો કારણ કે શહાબુદ્દીન સાહેબે મારો ખટલો કબજે કર્યો હતો. મને જોઈને તેમણે ફરમાવ્યું, “ઊભા રહો, હું તમને અંદરથી ખટલો લાવી આપું.” ઘણું મોડું થઈ ગયું હતું. જ્યારે કોઈ આવ્યું નહીં, ત્યારે મેં અંદર ડોકિયું કર્યું અને જોયું કે એક માણસ ઝડપથી ખટલો ભરી રહ્યો હતો અને હઝરત સાહેબ માથે દીવો લઈને બેઠા હતા. હઝુર (અ.સ.)ની આ સ્થિતિ જોઈને મને ખૂબ શરમ આવી. મેં કહ્યું, "હઝુર! મને દીવો આપો." હઝુરએ ફરમાવ્યું, “હવે ફક્ત એક વારો બાકી છે.” હઝુર (અ.સ.) ના આ વર્તન જોઈને મારા પર એટલી અસર થઈ કે મારી આંખોમાંથી આંસુ આવી ગયા.

હઝરત મૌલવી અબ્દુલ કરીમ સાહેબ સિયાલકોટી (રઝી) બયાન કરે છે કે તે કદાચ ૧૮૯૬ ની વાત છે. જૂન મહિનો હતો અને અંદર ઘર નવું નવું બંધાયેલું હતું. બપોરે ત્યાં એક ખાટલો નાખ્યો હતો. હું સૂઈ ગયો. હઝરત સાહેબ (અ.સ.) ફરતા હતા. જ્યારે હું જાગી ગયો, ત્યારે મેં હઝુરને ખાટલા નીચે સૂઈ રહ્યા હતા. હું શિષ્ટાચારથી ગભરાઈ ઉઠી ગયો. આપ (અ.સ.)એ ફરમાવ્યું કે તેઓ કેમ ઉઠી ગયા. મેં અર્જ કરી કે આપ નીચે સૂઈ રહ્યા છે, હું ઉપર કેવી રીતે સૂઈ શકું? હસીને ફરમાવ્યું, "હું તમારી રક્ષા કરી રહ્યો છું." છોકરાઓ અવાજ કરી રહ્યા હતા. હું તેમને રોકતો હતો જેથી તેઓ તમારી ઊંઘમાં ખલેલ ન પહોંચાડે.

હઝરત મુન્શી ઈમામ દીન સાહેબ જણાવે છે કે ૧૮૯૪ માં, મેં હઝરત મસીહ મૌઉદ (અ.સ.)ના આશીર્વાદિત હાથે બૈઅત લીધી. સાંજની નમાઝ દરમિયાન મુન્શી અબ્દુલ અઝીઝ સાહેબ મારી સાથે હતા. નમાઝ પછી, મુન્શી સાહેબે મને ઈશારો કરીને હઝરત અકદસ (અ.સ.)ની સેવામાં અર્જ કર્યું, કે "હઝુર! તેમની બૈઅતની શપથ લે." હઝુરએ ફરમાવ્યું, "અંદર આવો." હું એકલો બૈતુલ ફિક્રની અંદર ગયો, તેથી હઝુરએ મને ખાટલાના માથા પર બેસાડ્યો અને પોતે પલંગના પંગત પર બેઠા.

હઝુર (અ.સ.) ફરમાવે છે: મારી હાલત એવી છે કે જો કોઈને દુઃખ થાય અને હું નમાઝમાં વ્યસ્ત હોઉં અને તેનો અવાજ મારા કાન સુધી પહોંચે, તો હું નમાઝ તોડીને પણ જો હું તેને ફાયદો પહોંચાડી શકું તો હું તેમ કરીશ અને શક્ય તેટલી તેની સાથે સહાનુભૂતિ દર્શાવીશ. કોઈ ભાઈને તેની મુશ્કેલી અને દુઃખમાં સાથ ન આપવો એ નૈતિકતાની વિરુદ્ધ છે. જો તમે તેના માટે કંઈ ન કરી શકો, તો ઓછામાં ઓછું તેના માટે દુઆ કરો. તમારા માટે, હું કહું છું કે તમારે બિન-મુસ્લિમો અને હિન્દુઓ પ્રત્યે પણ આવી નૈતિકતા બતાવવી જોઈએ અને તેમના પ્રત્યે સહાનુભૂતિ રાખવી જોઈએ. ઉદાસીનતા બિલકુલ ન હોવી જોઈએ.

હઝરત મિર્ઝા બશીર અહમદ સાહેબ ફરમાવે છે: જ્યારે પણ હઝુર (અ.સ.) કોઈને મળતા ત્યારે તેઓ તેમને હસતાં હસતાં મળતા અને તેમના બધા દુઃખ દૂર થઈ જતા. આપની ખુશી જોઈને, દરેક અહમદીને લાગતું હતું કે આપની સભામાં જવાથી તેમના હૃદયના બધા દુઃખ ધોવાઈ જાય છે. આપને નાનામાં નાના વ્યક્તિની વાત પણ ધ્યાનથી સાંભળવાની અને ખૂબ પ્રેમથી જવાબ આપવાની આદત હતી. દરેક વ્યક્તિ પોતાનું સ્થાને માનતો હતો કે હઝરત સાહેબ તેમને પોતાના કરતાં વધુ પ્રેમ કરતા હતા. ક્યારેક સભામાં, જે લોકો સભાના રીતભાત પ્રત્યે ઉદાસીન ન હતા તેઓ લાંબા સમય સુધી વાતો કરતા રહેતા અને હઝરત સાહેબ શાંતિથી સાંભળતા. તેઓ ક્યારેય કોઈને રોકવાનું કહેતા નહીં. એક વ્યક્તિ આપની મજલીસમાં આવ્યો. તેમણે પોતાનું માથું ઝુકાવ્યું અને તેને આપના પગ પાસે રાખવા માંગતો હતો. હઝરત સાહેબે તેમના હાથથી માથું હટાવ્યું અને ફરમાવ્યું કે આ રીત માન્ય નથી. અસ્સલામુ અલૈકુમ કહેવું જોઈએ અને હાથ મિલાવવો જોઈએ.

એક માણસ અમારી મસ્જિદમાં આવ્યો. લોકોને મુક્તપણે વાત કરતા જોઈને તે આશ્ચર્યચકિત થઈ ગયો. તેણે આપ (અ.સ.)ને કહ્યું કે તમારી મસ્જિદમાં કોઈ શિષ્ટાચાર નથી, લોકો તમારી સાથે આદર વિના વાત કરે છે. આપ (અ.સ.)એ ફરમાવ્યું: મારો મસ્લક (રિવાજ) એટલો ઉગ્ર અને ભયંકર નથી કે લોકો મારાંથી ડરે જેમ કોઈ જાનવરથી ડરે છે. અને મને મૂર્તિ બનવાનો સખત ધિક્કાર છે. હું મૂર્તિપૂજાનો વિરોધ કરવા આવ્યો છું, પોતે મૂર્તિ બનીને લોકો પાસેથી

મારી પૂજા કરાવવાનો નહીં. અલ્લાહ સારી રીતે જાણે છે કે હું મારી જાતને બીજાઓ કરતાં સહેજ પણ પસંદ કરતો નથી. મારા મતે, ઘમંડી કરતાં કોઈ મૂર્તિપૂજક કે ખરાબ નથી. ઘમંડી કોઈ ખુદાની પરસ્તીસ કરતો નથી, પરંતુ તે પોતાની પૂજા કરે છે.

હઝરત શેખ અબ્દુલ કાદિર સાહેબ (રઝી) લખે છે કે હઝરત મિર્ઝા સુલતાન અહમદ સાહેબ કહેતા હતા કે તેમના પિતાએ પોતાનું જીવન મુઘલ તરીકે નહીં પણ ફકીર તરીકે વિતાવ્યું છે.

હઝરત મસીહ મૌઉદ (અ.સ.) ફરમાવે છે: ધર્મનિષ્ઠ લોકો માટે એ શરત છે કે તેઓ ગરીબી અને દુઃખમાં પોતાનું જીવન જીવે. આ ધર્મનિષ્ઠાની એક શાખા છે જેના દ્વારા આપણે નાજાયઝ ગઝબનો સામનો કરવો છે. મહાન વિદ્વાનો અને સદાચારીઓ માટે, અંતિમ ધ્યેય ગઝબથી બચવાનો છે. અભિમાન અને ઘમંડ ક્રોધમાંથી જન્મે છે. અને ક્યારેક ક્રોધ પોતે જ અભિમાન અને ઘમંડનું પરિણામ હોય છે. કારણ કે ક્રોધ ત્યારે થશે જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ પોતાના સ્વને બીજા કરતાં વધુ પસંદ કરે છે. હું નથી ઈચ્છતો કે મારા સમુદાયના લોકો એકબીજાને નાનો કે મોટો માને, અથવા એકબીજા પ્રત્યે ઘમંડી બને અથવા એકબીજાને નીચું જુએ. ખુદા જાણે છે કે કોણ મહાન છે કે કોણ નાનો છે. કેટલાક લોકો વડીલો સાથે ખૂબ આદરથી વર્તે છે. પરંતુ વડીલ તે છે જે ગરીબોની વાત નમ્રતાથી સાંભળે છે. તે તેને સાંત્વના આપે છે. તે તેના શબ્દોનો આદર કરે છે. તેણે કડવાશનો એક પણ શબ્દ ન બોલવો જોઈએ જે દુઃખનું કારણ બને. ખુદા તઆલા ફરમાવે છે:

وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَّمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّلِمُونَ (અલ હુજરાત:૧૨)

ફરમાવે છે કે તમે એકબીજાને ખરાબ નામોથી ન બોલાવો. આ દુષ્ટતા અને ઉલ્લંઘનનું કાર્ય છે. જે કોઈ બીજાને ચીડવે છે તે ત્યાં સુધી મૃત્યુ પામશે નહીં જ્યાં સુધી તે પોતે પણ એ જ દુઃખથી પીડાય નહીં. તમારા ભાઈઓને તિરસ્કાર ન કરો. જ્યારે તમે એક જ ઝરણામાંથી પાણી પીઓ છો, ત્યારે કોણ જાણે કોના ભાગ્યમાં વધુ પાણી પીવું છે.

અલ્લાહ તઆલા આપણને સાચી નમ્રતા વિકસાવવાની ક્ષમતા આપે, અને હઝરત મસીહ મૌઉદ (અ.સ.)ની બૈઅતમાં આવીને સાચા ઈસ્લામના શિક્ષણનું પાલન કરનાર બનીએ અને તેના અધિકારો પૂરા કરનાર બનીએ.

******

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهٗ وَ نَسْتَعِيْنُهٗ وَ نَسْتَغْفِرُهٗ وَ نُؤْمِنُ بِهٖ وَ نَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَ نَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُوْرِ اَنْفُسِنَا وَ مِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَّهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهٗ وَ مَنْ يُّضْلِلْهُ فَلَا هَادِىَ لَهٗ
وَ نَشْهَدُ أَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَ نَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَ رَسُوْلُهٗ عِبَادَ اللّٰهِ رَحِمَكُمُ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَ الْاِحْسَانِ وَ اِيْتَآءِ ذِى الْقُرْبٰى وَ يَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَآءِ وَ الْمُنْكَرِ وَ الْبَغْيِ
يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ اُذْكُرُوا اللّٰهَ يَذْكُرْكُمْ وَ ادْعُوْهُ يَسْتَجِبْ لَكُمْ وَ لَذِكْرُ اللّٰهِ اَكْبَرُ۔